

Engeland is het nieuwe Libië

dagblad De Per
24/11/2011

#Opstand

Engeland, Spanje, Italië en Griekenland kunnen zich opmaken voor een stevig portie onrust. Tenminste, dat zeggen de voorspellingen.

Julien Althuisius

Amsterdam

In Engeland breekt volgend jaar de pleuris uit. Het land van onze ogenschijnlijk superbeschaafde overburen wordt het toneel van felle opstanden die hardhandig de kop ingedrukt zullen worden. Denk aan zwartgeblakerde auto's, traangas en brandende parlamentsgebouwen. Wie weet vinden we premier David Cameron ergens in september terug in een rioolbuis onder Oxford Street.

Althans, als we assistent-professor Sam Bell van de Amerikaanse Kansas State University moeten geloven. Bell heeft samen met twee collega's een model ontwikkeld waarmee kan worden voorspeld in welke landen de komende jaren geweld tegen de staat gebruikt zal worden.

Het model maakt gebruik van openbare informatie uit 150 landen en is gebaseerd op drie concepten: dwang, coördinatie en capaciteit. Onder dwang moeten we verstaan in hoeverre mensenrechten worden geschonden en hoe de staat reageert op ontevredenheid van het volk. 'Overheden hebben nogal de neiging om politiek geweld met geweld te bestrijden', aldus Bell. Maar dat werkt juist averechts. Mensen worden dan nog

Noord-Londen, augustus 2011. EPA

bozer en gaan dan juist de straat op.

Het tweede concept, coördinatie, gaat over hoe makkelijk mensen elkaar kunnen mobiliseren. 'Hoeveel mensen hebben er een mobiele telefoon of internettoegang'. De opstanden in Egypte en Tunesië eerder dit jaar laten zien dat Twitter, Facebook en YouTube een sneeuwbal effect kunnen veroorzaken. Onder het derde concept 'capaciteit' verstaat Bell in hoeverre een land in staat is zichzelf te beschermen tegen burgerlijke ongewoontigheden.

Dat is allemaal leuk en aardig, maar in welke landen kunnen de politieke leiders nou alvast hun koffer inpakken? Bell cum suis hebben een lijst opgesteld van landen die het vol-

gens het model de komende tijd zwaar krijgen te verduren. Het Verenigd Koninkrijk staat op de eerste plaats, onder het kopje 'Very high risk'. Op een tweede plaats vinden we Israël. Logisch, volgens Bell, want daar is het al jaren hommeles met de Palestijnen. Andere hoge risico-landen zijn usual suspects als Syrië, Iran, Egypte (Bell: 'dat wordt interessant, het kan er erger aan toegaan dan afgelopen jaar') en Zimbabwe.

Ook Griekenland, Italië en Spanje moeten oppassen, als we het model mogen geloven. 'Daar zijn economische problemen. En dat leidt tot weer nieuwe ontevredenheid bij het volk.'

En Nederland?

Bell wil benadrukken dat als een land hoog in de lijst staat, dat niet betekent dat we daar meteen Libische taferelen gaan zien. Het begrip – 'geweld tegen de staat' – laat zich nogal breed interpreteren. 'Alles van een vreedzame sit-in die uit de hand loopt, tot het afvuren van raketten op overheidsgebouwen', aldus Bell.

En hoe zit het dan met Nederland? Op de lijst van Bell komen we niet voor. In eerste instantie wil de professor daar niets over zeggen. 'Ik heb te weinig verstand van zaken over Nederland om daar iets over te zeggen. Ik wil geen uitspraken vanuit onwetendheid doen.' Ah toe, kom op.

'Nederland heeft in ieder geval wel de mogelijkheden om mensen te mobiliseren. Zaken als internettoegang zijn hier alom aanwezig.' Goed, nu nog iets om ons boos over te maken.